

постанови]: престъплениета срещу полицейската екзекутивна властъ*) се предават на военни съдилища *ad hoc*; тъ се състоят от единъ дружиненъ командиръ и двама ротни капитани въ всѣка губерния. Тѣ осъждатъ само на смърть и на единъ месеченъ затворъ. Смъртните присъди се потвърждаватъ отъ военния министъръ и се изпълняватъ въ 24 часа съ застрелване. Между мотивите е и този, че сегашните съдилища сѫ недостатъчни, правото още не е развито и е забъркано съ отоманските закони, а надъ всичко отгоре и много бавно. Желѣзковичъ пръвъ заговори, че *la mesure trop bornée* [мѣрката била много ограничена]: щѣло да бѫде по-добре да се разшири върху всички политически престъплени; *que j'aprouve complètement cette mesure, très saine, aura de conséquences très bonnes, je demande si elle reste en vigueur après le 1 juillet* [че одобрявамъ напълно тази мѣрка, твърде здрава, щѣла да даде много добри резултати, питамъ само дали ще остане въ сила и следъ 1 юлий]. Злоупотрѣбяване съ стражаритѣ за агитация. Въ това време Стаматовъ (въ когото бѣха вперени погледитѣ на всички ни) се разтрепера; кръвъ... не иска да подпише. Ние му се изсмѣхме. Желѣзковичъ каза, че той, Стаматовъ, ще командува при първата екзекуция, и обрѣщайки се къмъ насъ изказа съжаление, че не е пладнѣ, гърмежътъ отъ топчето тепърва ще разтресе Стаматова. Падна много смѣхъ. Направиха се нѣколко стилистични поправки. Работата е сериозна. Ще има голѣмъ ефектъ.

Между мотивите, освенъ аферитѣ въ Брѣзникъ и Рахово, сѫ и изстѣплениета въ Севлиево. Префектътъ Петковичъ крещѣлъ противъ княза, казаль, че всички които сѫ за княза, щѣли да бѫдатъ набити на колъ. Кащалински веднага го уволнилъ, арестувалъ го у дома му и поставилъ стража предъ кѫщата. При все това Петковичъ телрафиралъ грубо на Еренрота и иска удовлетворение. — Новиятъ софийски полимейсторъ Николаевъ открилъ, че въ София нощно време ходѣли изъ града хора преоблечени като стражари, безъ да носятъ металически нумеръ на дрехата си! Подобни работи ставатъ може би и въ окръзитѣ. — Подозрително е събирането на печатитѣ въ Брѣзнишко и другаде, отнимали ги по селата. — Логвеновъ уволнилъ въ Свищовъ префекта и околийския началникъ, стражаритѣ налагали по селата „Не-

*) Въ руския текстъ на генерала се говорѣше само за органи на екзекутивната полиция; Грековъ въ превода направи отъ това органи на цѣлата екзекутива. Генералътъ накара Estignard да телрафира на агенция Хавасъ, *que la gendarmerie a été soumise sous la jurisdiction militaire* [че жандармерията е поставена подъ военно ведомство]. Желѣзковичъ помни, че за българската редакция въ самото заседание азъ казахъ: „laisse beaucoup à désirer“ [остава много да се желае].

Тази бележка е направена отъ Иречека на полето на Дневника на 1. IV 1884 г.